

AFDELING LEUVEN

Woensdag 29 oktober 2014:

DE EERSTE ELAMITISCHE DYNASTIE IN HET LICHT VAN *DE BABYLONISCHE KRONIEK*

Dr. E. Gorris (UC Louvain)

De geschiedenis, cultuur en taal van Elam, een gebied in het zuidwesten van Iran, zijn nog steeds erg onduidelijk, alhoewel er de laatste twintig-dertig jaar veel vooruitgang is geboekt, zowel op historisch-filologisch als archeologisch gebied. Doorheen de eeuwen onderhielden Elamitische koningen nauwe banden van verscheidene aard, soms vijandig en soms vriendschappelijk, met hun burens in het oosten, Sumer, Assyrië en Babylonië, en niet in het minst in de zogenaamde Neo-Elamitische periode (c. 1100-539 vr. Chr.). De bronnen voor deze periode zijn enerzijds Mesopotamische teksten (de *Babylonische Kroniek*, Neo-Assyrische brieven en koningsinscripties) en anderzijds Elamitische teksten, voornamelijk koningsinscripties. Deze laatste geven slechts een tiental koningen prijs gedurende een periode van bijna 500 jaar, waardoor men gedwongen wordt te vertrouwen op Mesopotamische referenties. De *Babylonische Kroniek* in het bijzonder is een waardevolle bron voor het reconstrueren van een Neo-Elamitische koningslijst en de daar bijhorende dynastieke genealogie. De Babylonische kronieken, de Assyrische en Elamitische bronnen onthullen echter tegenstrijdige informatie met betrekking tot de eerste Neo-Elamitische koninklijke familie. In deze lezing zal daarom de historische waarde van de Babylonische Kronieken onderzocht worden voor de reconstructie van de eerste Neo-Elamitische dynastie (c. 760-689 vr. Chr.).

Woensdag 19 november 2014:

WISKUNDIGE BEGRIPPEN ALS LEESLEUTELS VOOR DE VROEG-JOODSE ARCHITECTUURBESCHRIJVING

Dr. H. Antonissen (KU Leuven)

Ongetwijfeld wisten de vroeg-joodse auteurs van het *Oude Testament* en de Dode Zeerollen, wat een plattegrond was. Dit blijkt uit *Ezechiël* 4: 1 en 43: 11. Zij wisten bovendien zeer goed, waaraan ze begonnen, als ze geplande architectuur wilden

beschrijven. Welk basisconcept ze precies voor ogen hadden vooraleer hun werkzaamheden aan te vatten, weten we niet maar wiskundige begrippen, die vandaag gangbaar zijn kunnen daarbij als leessleutel dienen. Zij verlichten en verduidelijken in grote mate de lectuur van beschrijvingen, die op het eerste gezicht chaotisch en onontwaaarbaar lijken. Tot de eenvoudige wiskundige begrippen behoren planimetrie (lengte + breedte + lengte + breedte) en vlakverdeling. Tot de meer complexe behoren het coördinatenstelsel of de path theory, waarbij in een bepaalde volgorde segmenten met elkaar worden verbonden tot een overzichtelijke structuur zich aftekent. Met *powerpoint*.

Woensdag 17 december 2014:

HET EINDE VAN DE RAMESSIDEN

Dr. B.J.J. Haring (Universiteit Leiden)

Aan het einde van het Egyptische Nieuwe Rijk (11de eeuw vr. Chr.) splitst de Egyptische staat zich in twee delen: in het noorden regeren de farao's van de 21ste Dynastie in Tanis, min of meer in de stijl van hun voorgangers, de Ramessiden. In het zuiden regeert de god Amon-Re, vertegenwoordigd door zijn priesters, die zich soms ook als koningen presenteren. Hoe is deze splitsing tot stand gekomen? Hoe verandert de politieke toestand in Thebe, en welke rol speelt de rijke en machtige tempel van Amon-Re daarbij? Met *powerpoint*.

Woensdag 18 februari 2015:

Prof. dr. P. Van Hecke (KU Leuven)

Details over deze lezing zult u kunnen vinden op <http://www.exorientelux.be/>

Woensdag 11 maart 2015:

MAGIE, MAGISCHE TEKSTEN EN DE HEBREEUWSE BIJBEL

Dr. M.L. Folmer (VU Amsterdam/Universiteit Leiden)

In deze lezing worden verschillende aspecten van magie in het Oude Israël onder de loep genomen. Ook wordt ingegaan op het gebruik van bepaalde teksten uit de Hebreeuwse Bijbel in latere Joodse magische literatuur. Met powerpoint

Woensdag 13 mei 2015:

ALEXANDER DE GROTE IN SPIJKERSCHRIFT

Prof. dr. R.J. van der Spek (Vrije Universiteit Amsterdam)

Alexander de Grote trok eind oktober 331 v.Chr. de grote stad Babylon binnen nadat hij op 1 oktober de laatste koning van het Perzische rijk, Darius III, definitief had verslagen bij Gaugamela in Noord-Irak. Babylon was op dat moment één van de grootste steden van de wereld, de grote stad die Nebukadnessar gebouwd had. Alexander bleef er 40 dagen voordat hij zijn tocht voortzette. Een kleine acht jaar later keerde hij er terug en stierf. Alexander wilde van Babylon zijn residentie maken. Er kwam weinig van terecht. Na enkele weken in Babylon werd Alexander ziek en stierf hij op 11 juni 323 v.Chr. Onze kennis over Alexander de Grote berust hoofdzakelijk op Griekse en Latijnse geschiedwerken die honderden jaren na de dood van Alexander de Grote zijn opgeschreven. We hebben ook enkele Babylonische teksten in spijkerschrift over Alexander uit de tijd zelf. Daaronder vallen kronieken, astronomische dagboeken (met daarin historische notities), een 'profetische' tekst over de komst van de Grieken (vergelijkbaar met de voorspellingen in het Bijbelboek Daniël 11) en administratieve teksten. Astronomische dagboeken vertellen ons over de slag bij Gaugamela, Alexanders intocht en zijn dood. In de lezing worden de teksten besproken en krijgt u een indruk van de stad. Met powerpoint

Woensdag 20 mei 2015:

HET VERLANGEN VAN ALEXANDER DE GROTE: *POTHOS* OF PROPAGANDA?

Dr R. Strootman (Universiteit Leiden)

In de Oudheid geloofde men dat de veroveringsdrang van Alexander de Grote voortkwam uit zijn *pothos*: een onbestemd verlangen naar het onbekende, naar het overtreffen van allen die voor hem leefden, en to go where no man has gone before. Moderne geschiedschrijvers accepteren deze persoonlijke aandrang, vaak in afgezwakte vorm, als een cruciale drijfveer van de Macedonische expansie van de 3de eeuw v.Chr. In deze lezing zullen we zien dat Alexanders *pothos* helemaal zo uniek niet is wanneer je deze in verband brengt met monarchale ideologie in het Oude Nabije Oosten. Kan het zijn dat we ons nog steeds laten bedotten door Alexanders uitgekookte propaganda?

De lezingen vangen telkens om **20 uur** aan.

PLAATS: lokaal 01.28 van het Mgr. Sencie Instituut, Erasmusplein 2 (achter de Centrale Universiteitsbibliotheek) te Leuven.

VOORAZIATISCH-EGYPTISCH GENOOTSCHAP
„EX ORIENTE LUX”

Ex Oriente Lux (“Licht uit het Oosten”) is een vereniging die de oude culturen van het Midden-Oosten bij een breed publiek wil bekendmaken. Daartoe organiseert ze lezingen waarop iedereen van harte welkom is.

Leden hebben vrije toegang tot de lezingen, ontvangen driemaal per jaar het tijdschrift *Phoenix* en genieten een reductie op de andere publicaties.

Interesse om lid te worden? Stort dan 30 EUR (15 EUR voor -25 jaar) op rekeningnummer 431-0678801-62 ten name van Ex Oriente Lux-België.

EX ORIENTE LUX-BELGIË

Nabije Oosten Studies

Blijde Inkomststraat 21 – postbus 3318
3000 Leuven

Tel.: 016/32.49.36 - Fax: 016/32.49.32

Internetadres: <http://www.exorientelux.be>

VOORAZIATISCH-EGYPTISCH GENOOTSCHAP
„EX ORIENTE LUX”

Egypte

*

Mesopotamië

*

Syro-Palestina

PROGRAMMA

2014-2015